

HEP LAND VAN KWIEN

Educatief pakket: kleuters- 1ste graad lager onderwijs (try-out-versie)

De Notenboom
Tervuursesteenweg 84
2800 Mechelen
0479 68 92 92
info@denotenboom.net
www.denotenboom.net

VORMEN vzw
Patriottenstraat 27
2600 Antwerpen
mensenrechteneducatie
@vormen.org
032938215

COLOFON

Dit is een educatief pakket bij de musical 'Het land van Kwien' van De Notenboom vzw

Dit pakket werd gerealiseerd voor VORMEN vzw door Mieke Verwaest

Tekeningen: **Kinderrechtswinkels vzw**

Verantwoordelijke uitgever

VORMEN vzw

Expertisecentrum voor mensenrechten- en kinderrechteneducatie

Patriottenstraat 27

2600 Antwerpen

Tel. 03 293 82 15 – fax 02 611 75 18

E-mail mensenrechteneducatie@vormen.org

www.vormen.org

ISBN

© 2009 VORMEN vzw

Met steun van de
Vlaamse overheid

De Vlaamse Gemeenschap kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor de inhoud van dit pakket.

Inhoudstafel

1.	INLEIDING	4
1.1.	KINDERRECHTEN IN 'HET LAND VAN KWIE'N'	4
1.2.	KINDERPARTICIPATIE IN DE REALISATIE VAN HET PROJECT.....	4
1.3.	DE RECHTEN VAN KINDEREN OP EEN RIJTJE	5
2.	KENNISMAKING MET KINDERRECHTEN	6
2.1.	KINDERRECHTEN ZELF ERVAREN	6
2.2.	KENNISMAKEN MET KINDERRECHTENTEKENINGEN.....	8
2.3.	HOEKENWERK MET DE KINDERRECHTENTEKENINGEN.....	8
2.3.1.	Verdeling van de rechten over de verschillende hoeken	8
2.3.2.	Werkvormen bij de verschillende rechten	9
2.4.	KLASSIKALE ACTIVITEITEN.....	10
2.5.	WERKEN MET PRENTENBOEKEN BIJ VERSCHILLENDE KINDERRECHTEN.....	10
3.	VOORBEREIDING MUSICAL	12
3.1.	KINDERRECHTEN IN "HET LAND VAN KWIE'N"	12
3.1.1.	Kennismaking met het verhaal	12
3.1.2.	Kinderrechten in 'Het land van Kwien'	12
3.2.	PARTICIPATIEMOGELIJKHEDEN AAN DE MUSICAL	14
3.2.1.	Knutselen/tekenen.....	14
3.2.2.	Muziek en dans.....	14
3.2.2.	Opvolging taken en evaluatie	14
4.	NAVERWERKING MUSICAL.....	15
4.1.	KRINGGESPREK.....	15
4.2.	HOEKENWERK.....	15
4.2.1.	Verdeling van de rechten over de verschillende hoeken:	15
4.2.2.	Opdrachten bij de verschillende hoeken	15
4.3.	SPELLETJES EN KLASSIKALE ACTIVITEITEN	16
5.	KINDERRECHTEN ALS RODE DRAAD DOORHEEN HET SCHOOLJAAR	17
6.	ACHTERGRONDINFORMATIE BIJ DE VERSCHILLENDE KINDERRECHTEN	18

1. Inleiding

1.1. Kinderrechten in 'Het land van Kwien'

"Het land van Kwien" is een musical die het verhaal vertelt van Kwien, een bijenkoningin die met harde hand regeert over een land dat bevolkt wordt door een allegaartje van insecten. Een weerspiegeling van onze hedendaagse maatschappij waarin één en ander al te vaak misloopt door toedoen van mensen die het niet zo nauw nemen met de rechten van anderen.

Met dit educatieve pakket bij de musical willen wij alle kinderen, van 5 tot 8, die betrokken zijn bij dit project kennis laten maken met de universele rechten van de mens en meer specifiek met de kinderrechten zoals ze in 1989 werden opgenomen in het Internationale Verdrag inzake de rechten van het Kind (IVRK).

Het IVRK is een universeel aanvaard geheel van minimale regels die iedereen moet respecteren en bewaken. Het is een zeer belangrijke mijlpaal in de geschiedenis van de rechten van kinderen. De Algemene Vergadering van de VN keurde in 1989 dit verdrag goed. Het is van kracht sinds 1990 en momenteel geratificeerd door praktisch alle landen. Elke staat die het verdrag ratificeert, verplicht zichzelf om de rechten in de praktijk te brengen en indien nodig zijn wetgeving aan te passen. Alleen de Verenigde Staten en Somalië hebben het (nog) niet geratificeerd (juni 2009)

Het verdrag omvat in totaal 54 artikels, maar vanuit pedagogisch-didactisch oogpunt werken we in dit pakket met een indeling van de kinderrechten die bondiger en overzichtelijker is. Op de volgende bladzijde geven we een overzicht van de 17 rechten waarbij we telkens verwijzen naar de betrokken artikels van het verdrag. Bij elk recht geven we ook de kinderrechtenekening van KINDERRECHTSWINKELS vzw.

1.2. Kinderparticipatie in de realisatie van het project

Een van de rechten van kinderen is het recht op onderwijs, maar kinderen hebben ook rechten IN het onderwijs. Dit wil zeggen dat het verdrag ook op school geldt, dat alle rechten er van toepassing zijn. Het onderwijs moet de kinderrechten respecteren in concrete dagelijkse schoolsituaties. Dit is niet onbelangrijk, gezien jonge kinderen er een groot deel van hun tijd doorbrengen. Op en rond de school komen een heleboel rechten van kinderen aan bod. Naast het recht op onderwijs en informatie krijgen ze er ook te maken met het recht op spel en vrije tijd, op een eigen geloof en cultuur, op samenkomen, op een privé-leven, op veiligheid en bescherming, op zorg, op aangepaste verzorging.... en uiteraard ook het recht op een eigen mening en inspraak. Dit laatste recht vertaalt zich in het belang dat de school hecht en de invulling die ze geeft aan 'participatie van en door kinderen'. Leerlingenparticipatie wordt nog dikwijls gezien als een oefening of voorbereiding voor later. Toch moeten kinderen ook 'hier en nu' hun mening kunnen geven en aan de maatschappij kunnen participeren.

Een groots opgezet project als het realiseren van een musical leent zich perfect om kinderpacticipatie ook binnen de school in de praktijk om te zetten. Uiteraard hangt de graad van participatie sterk samen met de leeftijd en maturiteit van de kinderen.

Om de school alvast een eindje op weg te helpen, geven wij in dit pakket enkele concrete tips om alle kinderen, van klein tot groot, waar mogelijk mee in te schakelen in de realisatie van deze musical.

1.3. De rechten van kinderen op een rijtje

Elk kind heeft recht:

1.		op een eigen mening en op inspraak	art. 12, 13, 14	10.		op gelijke behandeling	art. 2
2. *		op een eigen geloof en cultuur	art. 14, 17, 30	11.		om bij de eigen familie te zijn	art. 5, 9, 10
3.		op gezonde voeding, water, kleding en onderdak	art. 26, 27	12.		op aangepaste verzorging bij ziekte of handicap	art. 2, 3, 4, 23
4.		om samen te komen met anderen	art. 15	13.		op een privé-leven	art. 16
5.		op veiligheid en bescherming	art. 6, 19, 20, 22, 25, 33, 34, 35, 36	14. *		op bescherming tegen uitbuiting	art. 32, 36
6.		op onderwijs en informatie	art. 5, 6(2), 17, 18, 28, 29, 40	15.		op bescherming tegen onwettige opsluiting	art. 11, 37, 40
7.		op spel en vrije tijd	art. 31	16.		op bescherming tegen oorlog	art. 38, 39
8.		op zorg	art. 3, 18, 19, 24, 26, 27	17. *		op bescherming bij adoptie	art. 21
9.		op een naam en een nationaliteit	art. 7, 8				

* geen tekening beschikbaar bij Kinderrechtswinkels

2. Kennismaking met kinderrechten

2.1. Kinderrechten zelf ervaren

Aan de hand van een aantal verschillende situaties en/of wijzigingen in bepaalde situatie kunnen kinderen de kinderrechten aan de lijve ondervinden. Hieronder vind je enkele mogelijke voorbeelden. De keuze die je maakt is afhankelijk van de groep en de leeftijd waarmee je werkt.

Situatie 1: recht op gelijke behandeling

Voorbeeld 1

Maak van je klas een restaurant met gezellige zitplaatsen, mooi gedekte tafels,... Iedereen mag allerlei lekkers meebrengen (eten en drinken) dat op tafels klaargezet wordt. Voorzie zelf ook enkele flessen water.

Deel de klas in verschillende groepen:

Groep 1: deze kinderen mogen in de beste zetels zitten en krijgen de gelegenheid om te proeven van al het lekkers.

Groep 2: deze kinderen mogen wel in het restaurant zitten, maar mogen enkel hun eigen boterhammen opeten en water drinken.

Groep 3: deze kinderen krijgen niets en kunnen enkel door aan de anderen te vragen aan eten en drinken geraken.

Na een tijdje bespreek je de situatie met de hele groep:

- Wat gebeurde er?
- Hoe voelden de verschillende groepen zich bij deze situatie?
- Waarom vond je dat wel/niet eerlijk?
- Hebben zij dat in werkelijkheid al eens meegemaakt?
- Worden er in de klas kinderen soms anders behandeld dan anderen?
- Waarom is dat niet leuk?
- Denk je dat zoiets in het echt zou kunnen gebeuren? Bij ons? Elders in de wereld?
- Hoe komt dat?
- ...

Voorbeeld 2

Je kiest een uiterlijk verschil, bv. kinderen met bruine ogen, met schoenmaat 26, met een rode trui.. Deze kinderen mogen altijd iets meer dan de anderen: tijdens het kringgesprek, in het spel, krijgen eerst een drankje,..

Na een tijdje bespreek je de situatie met de hele groep:

- Wat gebeurde er?
- Hoe voelde iedereen zich bij deze situatie?
- Waarom vond je dat wel/niet eerlijk?
- Heb je dat in werkelijkheid al eens meegemaakt?
- Worden er in de klas kinderen soms anders behandeld dan anderen?
- Waarom is dat niet leuk?
- Denk je dat zoiets in het echt zou kunnen gebeuren? Bij ons? Elders in de wereld?
- Hoe komt dat?
- ...

Situatie 2: recht op een eigen mening

Tijdens het kringgesprek worden enkele kinderen nooit aan het woord gelaten, terwijl anderen net heel vaak hun verhaal mogen doen.

Na een tijdje bespreek je de situatie met de hele groep:

- Wat gebeurde er?
- Hoe voelde iedereen zich bij deze situatie?
- Waarom vond je dat wel/niet eerlijk?
- Waarom was het wel/niet erg om je verhaal niet kwijt te kunnen?
- Mogen jullie altijd en overal zeggen wat jullie willen?
- Laten jullie anderen altijd zeggen wat ze willen?

Situatie 3: recht op voedsel/water/onderdak

Tijdens de drankpauze krijgen de leerlingen geen drankje en mogen ze hun tussendoortje niet opeten. Nadien tijdje bespreek je de situatie met de hele groep:

- Wat gebeurde er?
- Hoe voelde iedereen zich bij deze situatie? Waarom?
- Hebben jullie drank/voedsel nodig? Waarom?
- Denk je dat iedereen altijd voldoende te drinken heeft?

Situatie 4: recht op aangepaste verzorging

Stippel een parcours uit in de klas/op de speelplaats en laat de kinderen dit parcours op verschillende manieren afleggen: in normale omstandigheden, geblinddoekt, op krukken, met één arm in een verband,..

Bespreek daarna met de hele groep:

- Wat hebben we gedaan?
- Hoe voelde het aan om geblinddoekt, op krukken.. te lopen? Waarom?
- Zijn er mensen die dit dagdagelijks meemaken?
- Hoe lossen zij dit op?
- Wat kunnen wij doen om deze mensen te helpen?

Situatie 5: recht op spel en vrije tijd

Tijdens de speeltijd mogen de kinderen niet gaan spelen, ze moeten binnen blijven en verder werken waaraan ze bezig zijn.

Na een tijdje bespreek je de situatie met de hele groep:

- Wat gebeurde er?
- Hoe voelde iedereen zich bij deze situatie?
- Waarom vond je dat lastig?
- Waarom willen de kinderen graag spelen?
- Moet iedereen kunnen spelen? Waarom?....
- Waarmee spelen zij graag? Hebben alle kinderen in de wereld speelgoed?
- Kunnen alle kinderen in de wereld spelen?

Situatie 6: recht op een naam en een nationaliteit

Tijdens een afgebakende periode van de dag worden de kinderen niet met hun naam aangesproken, maar op alle andere mogelijke manier: bv. "Jij met je rode trui/ groene schoenen/ zwarte haar/", "Hey jij daar", "Hey, dingske", "Hey kleintje",

Na een tijdje bespreek je de situatie met de hele groep:

- Wat gebeurde er?
- Hoe voelde iedereen zich bij deze situatie?
- Vond je dat leuk? Waarom wel/niet?
- Waarom wil je graag met je naam aangesproken worden?
- Wie heeft je naam gegeven? Waarom?

Uiteraard kan je zelf ook nog andere situaties bedenken, die in jouw klas handig in te passen zijn en waarmee bepaalde kinderrechten of schendingen van kinderrechten ervaren kunnen worden

NOOT: Voor een overzicht en extra achtergronden bij de verschillende rechten zie bijlage 1

2.2. Kennismaken met Kinderrechtentekeningen

Babbelspel

Aan de hand van een spel met kinderrechtentekeningen worden de verschillende kinderrechten bekeken. ([werkblad 1 a-b-c-d](#))

Aansluitend gesprek om tot kinderrechten/ kinderrechtenverdrag te komen:

- Wat zijn rechten?
- Waar heb jij recht op?
- Heeft iedereen daar recht op?
- Ook kinderen op andere plaatsen in de wereld?
- Wat heb je nodig ?
- Hebben jullie dat zelf?
- Hebben alle kinderen dat? Ook op andere plaatsen in de wereld?

2.3. Hoekenwerk met de kinderrechtentekeningen

De kinderrechtentekeningen worden in de verschillende hoeken van de klas opgehangen. Kinderen moeten/mogen verschillende opdrachten uitvoeren bij elk van de rechten (magjes en moetjes).

Kinderen kunnen zelf op een takenbord bijhouden welke taken ze al gedaan hebben. Na de opdracht evalueren zij door een lachende/droevige smiley bij de opdracht te plaatsen. ([werkblad 2](#))

2.3.1. Verdeling van de rechten over de verschillende hoeken

- **poppenhoek:** recht op zorg, gezonde voeding, familie, aangepaste verzorging
- **vertelhoek:** mening en inspraak, samen komen,
- **leeshoek:** onderwijs en informatie, naam en nationaliteit,
- **knutselhoek:** spel en vrije tijd
- **bouwmat:** veiligheid en bescherming, gelijke behandeling, privé-leven

2.3.2. Werkvormen bij de verschillende rechten

Om bij het hoekenwerk voor elk van de rechten een opdracht te voorzien, geven we bij elke werkvorm aan bij welk recht je hem het best kan gebruiken.
Een groot aantal van de opdrachten kunnen uiteraard bij meerdere rechten gebruikt worden.

A. Knutselen/ tekeningen

Kinderen maken zelf speelgoed met dozen, doeken, gordijnen, blikken doosjes,...

Kleurplaat van kinderrechten inkleuren ([werkblad 3a](#))

Kinderrechtentekening natekenen ([werkblad 3e](#))

Zelf een tekening van een kinderrecht maken ([werkblad 3b](#))

Een kinderrechtentekening afwerken ([werkblad 4](#))

Kinderrechtentekening op de lichtbak overtrekken daarna inkleuren ([werkblad 3j](#))

Kinderrechten koppelen aan voorwerpen ([werkblad 5](#))

B. Spelletjes met of rond kinderrechten

Zelf een spelletje knutselen en spelen ([werkblad 6](#))

Domino-spel ([werkblad 7](#))

Rijmwoorden bij elkaar kleven ([werkblad 8](#))

Kinderrechtenpuzzel maken ([werkblad 9](#))

Woordstukjes tellen en aantal bolletjes inkleuren ([werkblad 10](#))

Memory van kinderrechtenkaartjes ([werkblad 11](#))

Doolhofspel ([werkblad 12](#))

2.4. Klassikale activiteiten

Dokter- patiëntspel (werkblad 13)

Kinderen die ziek zijn hebben recht op verzorging of medische hulp. Op sommige plaatsen in de wereld is dat niet altijd even gemakkelijk. In dit spel gaat een ziek kind op zoek naar een dokter.

Kinderrechtenlied 'Jij bent uniek'

Zing met de kinderen het kinderrechtenlied voor kleuters (met gitaarakkoorden) (werkblad 14)
Didactische suggesties om het lied aan te leren (werkblad 15)

2.5. Werken met prentenboeken bij verschillende kinderrechten

Recht op gelijke behandeling

MAX VELTHUIJS; '*Kikker is kikker*', Leopold, Amsterdam

Kikker vindt het geweldig om kikker te zijn. Wanneer hij iets niet kan, wat anderen wel kunnen, voelt hij zich dom en alleen. Maar iedereen is bijzonder op z'n eigen manier, ook kikker!

Kringgesprek

Hoe voelde kikker zich eerst. Waarom werd hij droevig? Is er ook iets wat jullie niet kunnen? Wat doe je als iets niet lukt?..

Beeldend verwerken

Nadat het verhaal verteld is, kunnen kinderen in de poppenhoek naspelen. Je kan bijvoorbeeld maskers en kledingstukken klaarleggen die hen daarbij helpen.

Recht op voeding, water, kleding, onderdak/ recht op zorg

BOOM MAREIKE- WILSON HENRIKE; '*Ik wil ook een mama*', De vier windstreken

Lara woont in een kindertehuis in een arm land. Ze heeft niets voor zichzelf, er is vaak weinig te eten en in de winter is het heel erg koud. Dan komen twee mensen haar halen. Ze nemen haar mee naar een ver land. Lara kijkt haar ogen uit naar al die luxe. Ze krijgt ook een vriendje, Lucas, een buurjongen die erg verwend is. Lara kan niet begrijpen dat hij zijn eten laat staan.

Kringgesprek (evt. prenten uit boek ter ondersteuning)

Zou Lara gelukkig zijn in het weeshuis? Waarom (niet)? In welk land woont ze? Hoe zou jij je voelen als je geen mama en/of papa had? Heb je mama/papa al eens moeten missen? Hoe voelde jij je toen? Waarom heb je een mama/papa nodig? Waarom is Lara blij als ze eindelijk ouders heeft die voor haar zorgen?

Weten jullie wat adoptie is? Kennen jullie mensen die geadopteerd zijn?

Beeldend verwerken

Bespreek met de kinderen het recht op gezonde voeding, water, kleding en onderdak. Laat hen tekeningen uit tijdschriften uitknippen die iets met dit recht te maken hebben.

Bied hen de kopieën aan van de kinderrechtentekeningen:

- Recht op voeding
- Recht op water
- Rechte op kleding
- Recht op onderdak

Bespreek de rechten en laat de kinderen de prenten uit de tijdschriften bij de verschillende rechten kleven.

Recht om bij de familie te zijn

RINDER KROMHOUT; *'De papa van kleine ezel'*, Leopold, Amsterdam

Ezel is droevig omdat Gansje en Bokje zeggen dat hij geen papa heeft. Dat heeft hij wel. Alleen is hij ver weg voor zijn werk. Samen met mama gaat Ezel papa zoeken.

Kringgesprek

Waar is de papa van Ezel naartoe? Wat doen mama Ezel en kleine Ezel? Waarom wil kleine ezel bij zijn papa zijn? Heb jij iemand in je familie die ver weg woont? Vind je dat leuk? Waarom (niet)? Ga je daar soms naartoe? Hoe ga je daarnaartoe?

Naverwerking

De kinderen nemen een foto mee van iemand van hun familie die ver weg woont. De foto's worden besproken met de klas.

Wanneer een foto besproken is, mogen de kinderen dat land opzoeken in een kinderatlas. Per kind wordt een foto op de kaart gehangen. Er wordt een verbinding gemaakt tussen de foto en het land met een koordje.

Voor extra ideeën over prentenboeken ivm andere kinderrechten zie 'Krekelboek' p.104 e.v. downloadbaar op www.vormen.org)

3. Voorbereiding musical

3.1. Kinderrechten in “Het land van Kwien”

3.1.1. Kennismaking met het verhaal

Vertel het verhaal “Het land van Kwien” aan de hand van de tekeningen van de insecten.
([werkblad16 en 17](#))

Laat de kinderen daarna zelf het verhaal reconstrueren aan de hand van dezelfde tekeningen. Probeer door het stellen van extra vragen de link te leggen met de verschillende kinderrechten die in het verhaal gelegd kunnen worden (zie 3.1.2.)

3.1.2. Kinderrechten in ‘Het land van Kwien’

insecten	Kinderrechten in het verhaal	Kinderrechten in ‘t echt
de mieren Recht op bescherming tegen uitbuiting Recht op onderwijs en informatie	De mieren in het verhaal van Kwien hebben niet zo’n fijn leventje. Ze moeten keihard werken om aan alle grillen van kwien te voldoen. Ook de kinderen worden mee ingeschakeld om het vele zware werk te doen in op dracht van Kwien. Daardoor kunnen zij niet naar school.	Ook in onze samenleving worden mensen nog steeds uitgebuit door anderen. Ze moeten vele uren per dag keihard werken, bovendien in hele slechte omstandigheden. Vaak moeten ook kinderen mee uit werken gaan om in het onderhoud van de familie te voorzien. Ze kunnen daardoor niet naar school. Het is een taak van de regering van deze landen om mensen en kinderen daarvoor te beschermen.
De bijen Recht op bescherming tegen uitbuiting Recht op een eigen mening en inspraak Recht op veiligheid en bescherming	Ook de bijen in het land van Kwien zijn het slachtoffer van uitbuiting. Ze moeten keihard werken om zoveel mogelijk honing te verzamelen, maar ze kunnen zelf niet van het resultaat genieten. En als ze hun mening daarover durven zeggen of protesteren tegen deze toestanden, worden ze zwaar aangepakt door de helpers van Kwien, de spinnen.	Spijtig genoeg zijn er nog heel wat landen op de wereld waar mensen niet voor hun mening mogen uitkomen. Als ze dat wel doen lopen ze gevaar om opgesloten of zelfs gedood te worden.
Tor recht op spel en vrije tijd	Tor is een hele harde werker. Maar af en toe neemt hij een welverdiende pauze. Hij wil namelijk ook van het leven genieten. Net als iedereen heeft hij af en toe behoefte aan ontspanning en vrije tijd.	Alle mensen hebben recht op vrije tijd. Je kan enkel maar een goed leven hebben als je af en toe eens kan ontspannen. Ook kinderen en jongeren hebben af en toe nood aan vrije tijd om allen of samen met anderen te spelen en zich te ontspannen. Ook als

		ze op school zitten.
<p>duizendpoot</p> <p>Recht op kleding, voedsel en onderdak</p>	<p>De duizendpoot uit ons verhaal wacht tevergeefs op zijn herstelde schoenen. Kwien vindt het veel belangrijker om zelf haar zoveelste paar te laten maken. Dat duizendpoot daardoor zelfs niet één paar goede schoenen heeft, kan haar niks schelen. Maar iedereen heeft kleding nodig, samen met voedsel en onderdak is dat één van de basisbehoeften van een mens.</p>	<p>Niet alle mensen in de wereld beschikken over voldoende voedsel, kleding en onderdak, omdat de rijkdom in de wereld niet eerlijk verdeeld is. Als we iets aan die situatie kunnen veranderen zouden alle mensen voldoende voedsel kunnen krijgen en een dak boven hun hoofd kunnen maken.</p>
<p>Spinnen</p> <p>Recht op veiligheid en bescherming</p> <p>Recht op bescherming tegen opsluiting</p>	<p>De persoonlijke lijfwacht van Kwien meent het niet altijd even goed. Ze houden ervan om mensen zonder reden te arresteren en gevangen te nemen als Kwien hen dat vraagt.</p>	<p>In een heleboel landen bij ons gebeurt het ook nog vaak dat mensen zonder enige reden in de gevangenis worden gegooid, bijvoorbeeld als ze het niet eens zijn met de regering van hun land. Ook kinderen worden soms zonder reden opgesloten. Maar niemand mag zonder wettelijke redenen van zijn vrijheid beroofd worden en kinderen al helemaal niet.</p>
<p>Lieveheersbeestjes.</p> <p>Recht op een eigen mening en inspraak</p>	<p>De enigen die af en toe nog iets kritisch durven vertellen over Kwien zijn enkele van de lieveheersbeestjes. Deze journalisten proberen de andere dieren erop te wijzen dat wat Kwien doet helemaal niet zo netjes is. Maar daar steken de spinnen een stokje voor.</p>	<p>Heel vaak zijn het de journalisten in een land die proberen de mensen wakker te schudden als er zaken gebeuren die niet kunnen of mogen, maar dat wordt hen niet altijd in dank afgenomen en in sommige landen worden zij daarvoor gestraft, gevangen gezet of zelfs gedood</p>
<p>coloradokevers</p> <p>recht op vrije tijd</p> <p>recht op een eigen geloof en cultuur</p>	<p>Iedereen heeft van tijd tot tijd behoefte aan ontspanning. Sommigen houden van boeken lezen, anderen van muziek. In het land van Kwien zorgen de coloradokevers voor een streepje muziek op zijn tijd.</p>	<p>Alle mensen hebben het recht om te genieten van cultuur, dat wil zeggen van muziek, literatuur, schilderijen, tentoonstellingen,.. Ook kinderen hebben hier behoefte aan.</p>
<p>sprinkhanen</p>	<p>In het land van de sprinkhanen gaat het niet zo goed. Er is niet voldoende water en daardoor kunnen ze niet overleven. Daarom gaan ze op zoek naar een ander land waar ze kunnen leven.</p>	<p>Ook bij ons hebben heel wat landen zwaar te lijden onder de droogte. Landen die het wel goed hebben moeten proberen om de inwoners van deze landen te helpen. En als mensen om één of andere reden echt geen</p>

		kansen hebben om te overleven in hun eigen land, bijvoorbeeld omdat ze gevaar lopen, dan moeten andere landen voor hen zorgen en hen 'asiel verlenen'. Ook ons land vangt zo elk jaar een heleboel mensen op.
Rups- vlinder Recht op een gelijke behandeling	Vooraleer Kwien's huishoudster een vlinder werd, was ze een rups, een lelijke rups volgens Kwien. En Kwien houdt niet van lelijke dieren, ze scheldt haar uit en wil dat ze uit haar zicht verdwijnt.	Alle mensen hebben recht op een gelijke behandeling. Of mensen nu mooi of lelijk, dik of dun, zwart of blank, homo of hetero, jongen of meisje zijn, dat maakt niets uit. Iedereen heeft het recht om op dezelfde manier behandeld te worden. Niemand mag gediscrimineerd worden omdat hij 'anders' is dan de anderen.

3.2. Participatiemogelijkheden aan de musical

3.2.1. Knutselen/tekenen

De kinderen kunnen op allerlei manieren meewerken aan het uitwerken van het decor. Enkele mogelijkheden:

- Schilderijen maken voor de muren van het kasteel van Kwien ([werkblad 18](#))
- Collectie schoenen knutselen ([werkblad 19](#))
- Spiegels maken die overal in het paleis van Kwien hangen ([werkblad 20](#))
- Een kroon maken voor Kwien ([werkblad 21](#))
- Tekeningen maken bij het verhaal van Kwien die gebruikt kunnen worden bij de promotie van de musical: inkomkaarten, flyers, affiches (eventueel i.s.m. de lln. van de 3de graad)

3.2.2. Muziek en dans

De kinderen kunnen zelf dansjes of bewegingen voor dansjes bedenken op de liedjes uit de musical

Tip: Bekijk samen met kinderen delen uit de film Microcosmos om inspiratie op te doen. Op www.youtube.com (www.youtube.com/watch?v=BseGLUTkD8&feature=related) vind je verschillende fragmenten:

- deel 1: einde: ontwikkeling van pop tot vlinder
- deel 2: lieveheersbeestjes, spinnen, sprinkhanen
- deel 4: kevers (begin)
- deel 3: rups, mieren, bijen

3.2.2. Opvolging taken en evaluatie

Maak een takenbord met een overzicht van de verschillende opdrachten. Kinderen plakken hun eigen foto/symbool bij de taak die ze willen doen.

Als de taken afgewerkt zijn, plakken de kinderen een droevige/lachende smiley achter hun taak als evaluatie ([werkblad 2](#))

4. Naverwerking musical

In dit hoofdstuk vind je een uitgebreid gamma aan werkvormen om aan de hand van het verhaal 'Het land van Kwien' te werken aan kinderrechten.

4.1. Kringgesprek

Houd een kringgesprek aan de hand van de tekeningen en/of de liedjes van de insecten die voorkomen in "Het land van Kwien" om de link tussen de insecten en de bijhorende kinderrechten te leggen.

- Wat zie je op de foto?/Welke dieren zingen dit lied?
 - Wat moest(en)/mocht(en) hij/ zij (niet) doen?
 - Hoe voelden ze zich?
 - Waarom?
 - Wat ging er fout?
 - Welke kinderrechten tekening gaat daar ook over?
-
- Heb jij zo iets al eens meegemaakt?
 - Heb jij dat al eens gezien? Gelezen? Gehoord?

4.2. Hoekenwerk

De tekeningen van de insecten worden in de verschillende hoeken van de klas opgehangen bij de bijhorende kinderrechten tekeningen. Kinderen moeten/mogen verschillende opdrachten uitvoeren bij elk van de rechten (magjes en moetjes).

Kinderen kunnen zelf op een takenbord bijhouden welke taken ze al gedaan hebben. Na de opdracht evalueren zij door een lachende/droevige smiley bij de opdracht te plaatsen. ([werkblad 2](#))

4.2.1. Verdeling van de rechten over de verschillende hoeken:

- **poppenhoek:** bijen (voeding), sprinkhanen (onderdak)
- **vertelhoek:** lieveheersbeestjes (mening en inspraak)
- **knutselhoek:** kevers (spel en vrije tijd)
- **luisterhoek:** kevers (spel en vrije tijd)
- **bouwmat:** vlinder-rups (gelijke behandeling)

4.2.2. Opdrachten bij de verschillende hoeken

Recht op spel – kevers

Kinderen mogen zelf muziek(instrumenten) maken ([werkblad 22](#))

Kinderen mogen een spel maken en spelen ([werkblad 23](#))

Recht op een eigen mening – lieveheersbeestje

Kinderen kunnen de CD met de liedjes uit de musical beluisteren + eventueel het boekje met de insectenfoto's bekijken (uitgegeven bij de Notenboom vzw).

Recht op voedsel - bijen

Restaurantje spelen met verschillende tafels, bediening,..

Recht op gelijke behandeling – rups/vlinder

Verschillende tekeningen ' van rups tot vlinder' in de juiste volgorde plakken ([werkblad 24](#))

Tekening van vlinder inkleuren en/of plakken met allerlei materialen ([werkblad 25](#))

Recht op onderdak – sprinkhanen

Kinderen teken verschillende soorten huizen waarin mensen kunnen wonen: hut, wolkenkrabber, iglo, bakstenen huis, een eigen fantasiehuis

Kinderen maken een huis in klei: hut, wolkenkrabber, iglo...

Kinderen tekenen hun droomhuis (Welke kamers wil je zeker hebben? Welke leuke fantasietjes wil je graag in je huis? bv. een schuif- af om naar beneden te gaan? Een boot om in te slapen? Wil je graag een tuin? Met een speelbos?)

4.3. Spelletjes en klassikale activiteiten

Ren je rot

Op de grond liggen verschillende personages uit het verhaal ([werkblad 17](#))

Juf zegt dingen die te maken hebben met één van die personages en roept dan 'Ren je rot!'.
De kinderen zetten zich zo snel mogelijk bij het personage waarover het gaat. Doel van het spel:

om ter meeste punten behalen. ([werkblad 26](#))

Samen luisteren naar een lied uit 'Het land van Kwien':

Laat een liedje uit de musical horen of laat de kleuters indien zij de liedjes al goed kennen zelf hun favoriete nummer kiezen.

Bespreek samen met de kinderen de inhoud van het liedje:

Welke dieren zingen dit lied? Wat deden zij in het verhaal? Welke tekening hoort hierbij?

Wat zie je op deze tekening? Hoe voelen de dieren zich? Waarom? Welke kinderrechten zou hierbij kunnen horen?

Muziekpakket (op muziek van Kwien) met ± 10 opdrachten ([werkblad 27](#))

Tekenen/ Knutselen

Kinderen maken zelf een tekening bij een door hen gekozen liedje

Kinderen maken één van de insecten uit de musical in papier maché

Estafette

Bijen: om ter meeste honing verzamelen

Duizendpoten: om ter meeste schoenen verzamelen

Sprinkhanen: om ter meeste water verzamelen

.....

5. Kinderrechten als rode draad doorheen het schooljaar.

Je kan kinderrechten als een permanent thema doorheen het hele schooljaar aanbieden. Hier vind je enkele concrete manieren om dat aan te pakken.

Maak een kinderrechtenhoek in de klas:

Hang de poster met de kinderrechten op en laat leerlingen spelletjes spelen naar keuze:

- Memory
- Puzzels
- Wat- hoort- er -bij -elkaar spel?
- Domino
- ...

Kinderen kunnen tekeningen natekenen/ overtekenen/ inkleuren

Leerlingen kunnen de CD met liedjes van "Het land van Kwien" beluisteren en boekje bekijken.

Kinderrechtenmuur

Paneel/muur met tekeningen- knutselwerkjes op tafel..

Verwijs ook op regelmatige tijdstippen naar de link tussen besproken thema's en onderwerpen en de verschillende kinderrechten.

Voor meer ideeën zie "Krekelboek, ideeënboek kinderrechteneducatie in kleuter en lager onderwijs" gratis downloadbaar via www.vormen.org Ontwikkelingsdoelen Kleuters (zie krekelboek)

6. Achtergrondinformatie bij de verschillende kinderrechten.

Recht op een eigen mening en op inspraak

Elk kind heeft recht op een eigen mening. Volwassenen moeten over alles wat jongeren aangaat hun mening vragen en er rekening mee houden.

Recht op een eigen geloof en cultuur

Elk kind heeft het recht om informatie op te zoeken over zijn cultuur en zijn godsdienst. Hij mag zijn eigen culturele gewoontes hebben en zijn eigen taal spreken.

Recht op gezonde voeding, water, kleding en onderdak

Gezonde voeding, water, kleding en onderdak zijn nodig om goed te kunnen opgroeien. Als ouders daar niet voor kunnen zorgen, moet de overheid een handje toesteken.

Recht om samen te komen met anderen

Kinderen hebben het recht om bij elkaar te zijn, zich bij een vereniging aan te sluiten of zelf een club op te richten. Ze moeten wel rekening houden met de wet en met de rechten van anderen.

Recht op veiligheid en bescherming

Kinderen moeten veilig kunnen opgroeien en beschermd worden tegen bv. mishandeling en drugs. Kinderen die geen gezin meer hebben moeten door de staat in een veilige omgeving ondergebracht worden.

Recht op onderwijs en informatie

Elk kind heeft het recht om dingen bij te leren in de school. Basisonderwijs moet gratis zijn. Kinderen moeten ook toegang hebben tot informatie die voor hen belangrijk is.

Recht op spel en vrije tijd

Elk kind heeft het recht om zich te ontspannen en zich met leuke dingen bezig te houden.

Recht op zorg

Kinderen hebben recht op een goede opvoeding en verzorging. Het zijn in de eerste plaats de ouders die daarvoor zorgen. Als het nodig is, krijgen ze hierbij de hulp van de overheid.

Recht op een naam en een nationaliteit

Als een kind geboren wordt, heeft het recht op een naam en een nationaliteit zodat het in zijn/haar eigen land kan genieten van onderwijs, gezondheidszorg, ..

Recht op een gelijke behandeling

Elk kind moet op dezelfde manier behandeld worden. Kinderen mogen niet anders behandeld worden omwille van hun godsdienst, hun huidskleur, ...

Recht om bij de eigen familie te zijn

Elk kind heeft het recht om bij zijn ouders of andere familie te leven, ook in een ander land. Jongeren mogen niet tegen hun wil bij hun ouders weggehaald worden, tenzij in hun eigen belang. Na een scheiding heeft een jongere recht op contact met beide ouders.

Recht op aangepaste verzorging bij ziekte en handicap

Elk kind met een handicap heeft recht op een zo goed mogelijk leven, met een aangepaste verzorging (bv. speciale school) om zo zelfstandig mogelijk te kunnen leven.

Recht op een privé-leven

Elk kind mag bepaalde dingen voor zichzelf houden waarmee niemand zich zonder goede redenen mag bemoeien.

Recht op bescherming tegen uitbuiting

Kinderen die werken moeten beschermd worden tegen uitbuiting. Zij mogen geen gevaarlijk of ongezond werk doen. Heel jonge kinderen mogen helemaal niet tewerkgesteld worden.

Recht op bescherming tegen onwettige opsluiting

Een kind mag enkel worden opgesloten als er geen andere oplossing is. Als één van de ouders een jongere ontvoert, moet de staat optreden.

Recht op bescherming tegen oorlog

Kinderen mogen niet in een leger vechten of betrokken worden bij een oorlog. Jongeren die slachtoffer zijn van oorlog of geweld moeten op de juiste manier opgevangen worden.

Recht op bescherming bij adoptie

Als een kind geadopteerd wordt, moet dat in zijn/haar eigen belang zijn.

Voor uitgebreide achtergrondinformatie bij de 17 kinderrechten zie www.vormen.org
"Verdrag inzake de Rechten van het Kind - vereenvoudigde versie "